

Koncepce dlouhodobé obnovy městských lesů po kúrovcové kalamitě

Úvod, popis problému a vliv lesů na klima

- Příčiny vzniku kůrovcové kalamity:
 - Sucho a vysoké teploty (1.pol.90.let, 2015, 2018)
 - Holosečný hospodářský způsob (vznik mýtin, osluněných stěn, změna mikroklimatu, přetrhání genetických vazeb)
 - Klimatická globální změna

Vliv stromů a lesů na klima

!!! Je klíčový !!!

- Zadržování vody v krajině (pramenné oblasti)
- Ochlazování planety (přeměna vody ve vodní páru)
- Vyvíječ a spouštěč deště (regionální vliv, cca několik stovek ha lesa – listnatého)
- Vázání uhlíku CO₂ (v 1000 kg dřeva je cca 800 kg uhlíku)

Environmentální politika

současná a budoucí environmentální a lesnická politika ve vyspělých státech směřuje k:

- Eliminace vypouštění CO₂
- Vyrovnaná uhlíková bilance (=uhlíková nula)
- Dotace na mimoprodukční funkce lesa (vázání CO₂, půdoochranná, retenční, ekologická)

Základní taxační veličiny pro městské lesy pro porosty věku 40+ (ohrožené kůrovcem)

- Zásoba dřeva v porostech věku 40+ 94 343 m³ (111 358m³)
- Plocha porostnívěk 40+ 214,34 ha (347,30 ha)
- Potencionální zpeněžení 69 813 820,-Kč

Zalesňování kalamitních holin – stanovištní aspekty limitující úspěšné zalesnění a řešení

- Buřeň (trávy, ostružiník, netýkavky – rychlé zalesnění
- Eroze a degradace půdy, ztráta humusových horizontů – rychlé zalesnění dostupným sadebním materiálem (smrk)
- Vysoká teplota – nové druhy dřevin z teplejších oblastí, zastínění přípravnými porosty
- Proudění vzduchu a vysušování – stojící suché porosty o šířce 30m, valy z potěžebních zbytků, dřevěné oplocenky, vyžínání buřeně na vysoké strniště

Vhodné modely a postupy zalesnění

Model č. 1 – umělá sadba do oplocenek

více menších oplocenek (40x40m) jako kostra budoucího porostu,
oplocenky budou kopírovat singletracky nebo cestní síť

Dřeviny: DBZ, BO, MD, JD, BK, JV, TR

Model č. 2 – umělá sadba mimo oplocenky

Prostor mezi oplocenkami osázet směsí SM + BR, SM + OL, SM + BK.

Tyto směsi nejsou náchylné na poškození zvěří. Kombinace klimaxové a přípravné dřeviny

Model č. 3 – síje břízy

Na jaře i na podzim po skarifikaci (naorání, narušení půdy), v městských lesích skarifikace pomocí půdní frézy TPF-1N,

Ruční síje ve směsi s pískem a lehké zapravení nohou do půdy

(Sběr břízy např. u obrubníků nebo u jiné závětrné překážky)

Model č. 4 – síje více druhů dřevin

Podobně jako v bodu 3 můžeme takto vysévat i jiné směsi dřevin. Dobře funguje BR + SM + JD, dále MD, BO. Nevysévat BK ani DBZ. Síje pouze na kyselých, chudých nezabuřenělých stanovištích.

Model č.5 – skarifikace + umělá sadba do oplocenek

Skarifikované (naorané) porosty osázet JD nebo BK. Postupem času se objeví náletové dřeviny jako BR, SM, MD, JR. Vzájemná pomoc dřevin redistribucí živin a vody.

Závěr k zalesnění velkoplošných holin (zvláště Ochoza a Vysočina aréna)

V případě vzniku velkých holin doporučuji zalesňovat kombinací výše popsaných 5ti způsobů. Zvážit stanovištní podmínky, riziko zabuření, přístupnost porostů v souvislosti s rekreačně sportovní funkcí lesa.

Pravděpodobně nejvýhodnější je kombinace způsobu č.1 a 5 s č. 2 a 3.

Asanace motorovou pilou s adaptérem

Asanace netkanou textilií s předchozím chemickým ošetřením

Asanace chemickým postřikem

Feromonové lapače

Stromový lapák

Les po kůrovci- Jihlava

Les po kůrovci

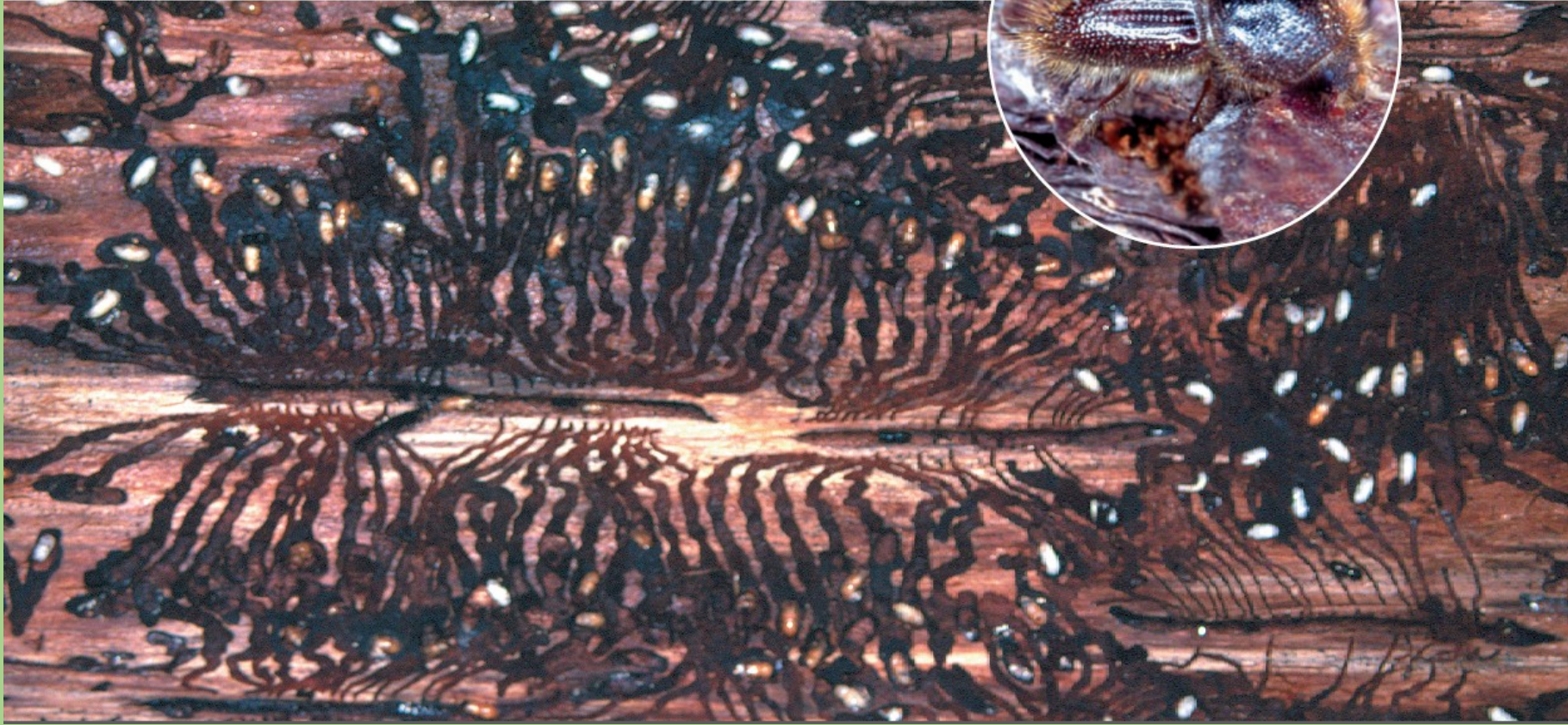
Mrtvý porost po kůrovci

Lýkožrout smrkový – hnědý brouk

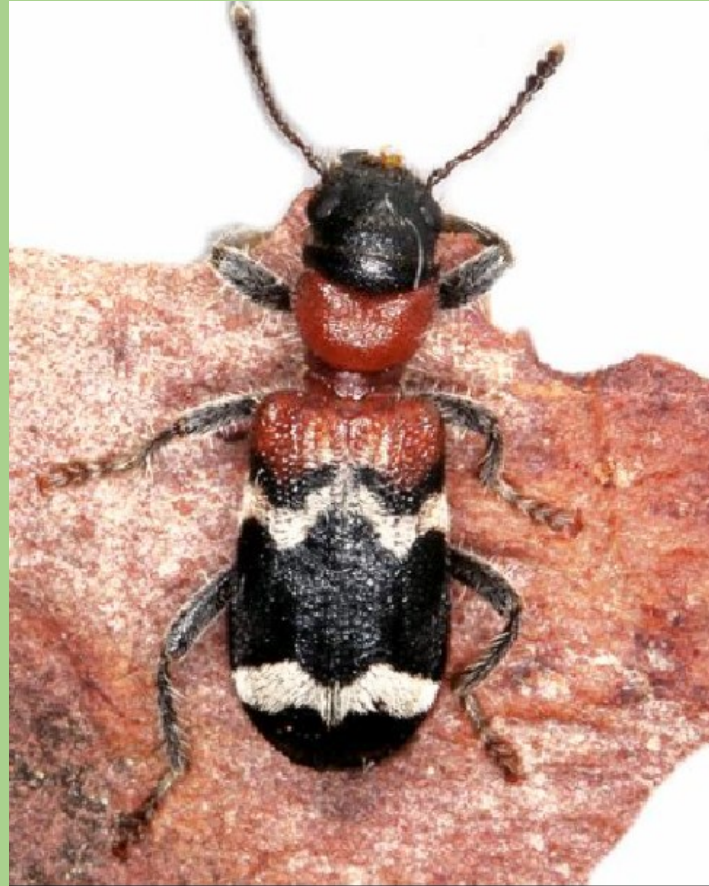
Požerek pod kůrou s kuklami

Datlík tříprstý

Pestrokrovečník mravenčí

Žluna zelená

Půdní fréza TPF-1N pro skarifikaci povrchu

Síje směsi dřevin dle modelu č.4

Síje směsi dřevin dle modelu č. 4

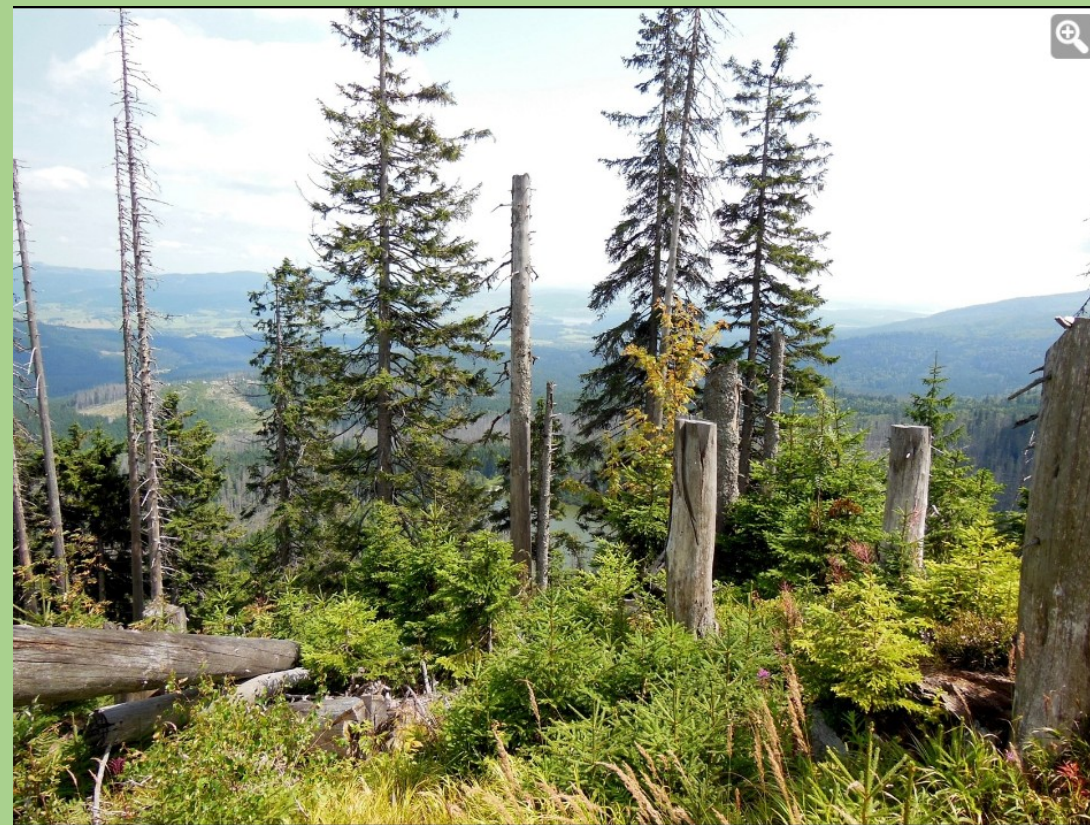
Smíšený porost dle modelu č.5

Samovolná obnova lesa po kůrovcové kalamitě

Samovolná obnova lesa po kůrovcové kalamitě

Děkuji za pozornost

Ing. Zdeněk Krejčí – správce městských lesů